

HYPERICUM 3, november 2004

Excursieverslagen FWT-FLORON 2003

P.F. Stolwijk & O.G. Zijlstra

RHEINE, 10 mei

Bezocht werden: de Saline Gottesgabe, Schloss Bentlage e.o. en de Waldhügel

Zie artikel elders in dit nummer ([HYPERICUM 3](#))

NIJVERDAL, 24 mei.

De niet aflatende, hevige regen dwong ons tot de beslissing deze excursie uit te stellen tot 2004, de tweede keer in de historie van de Werkgroep dat een excursie in het geheel geen doorgang vond.

OTTERSHEGGEN, 21 juni.

Het moerasgebied Ottersheggen, in 1953 ontgonnen, is totaal verdwenen. Intensief speurwerk in kilometerhok 260-494 (waaruit slechts 9 soorten bekend waren) leverde 223 soorten op. Daarmee kwam dit km-hok op 230 soorten.

De belangrijkste soorten waren: Amsinckia (*Amsinckia menziesii*), Tweerijige zegge (*Carex disticha*), Waterpostelein (*Lythrum portula*), Watergentiaan (*Nymphoides peltata*) en Glanzig fonteinkruid (*Potamogeton lucens*).

RIJSSEN, 23 augustus 2003.

Het inventariseren van een kilometerhok west en een kilometerhok oost van Rijssen: dat hadden we ons als doel gesteld.

De groep onder leiding van Pieter Stolwijk trok westwaarts naar km-hok 230-481, waar we nog geen gegevens van hadden. Het bestaat uit een industrieterrein in aanleg met enige vijvers. De interessantste soorten waren: Grote pimpernel (*Sanguisorba officinalis*) en Waterkruiskruid (*Senecio aquaticus*). We moesten het echter vanwege de felle stortbuien al snel doorweekt opgeven.

Pieter heeft enige tijd later het km-hok verder bekeken en vond o.a. nog Knikkend tandzaad (*Bidens cernua*), alleen in het noorden van ons district wat algemener, Gevleugeld hertshooi (*Hypericum tetrapetrum*), Aarvederkruid (*Myriophyllum spicatum*) en Geelrode naalbaar (*Setaria pumila*).

Al met al kennen we nu 175 soorten uit dit km-hok.

De anderen met Otto Zijlstra aan het hoofd hadden blijkbaar minder hinder van de nattigheid en wisten met de vondst van een aantal spectaculaire soorten de dag goed te maken. Op voorspraak van Wytze Boersma bezochten we een natuurontwikkelingsterrein aan de Regge (235-481). Uit het km-hok kenden we slechts 19 soorten, o.a. 7 soorten Fonteinkruid (*Potamogeton spec.*). Wytze had in dit km-hok al een ondersoort van Kleine pimpernel (*Sanguisorba minor* subsp. *polygama*) gevonden die tegenwoordig vaak wordt uitgezaaid. Wij vonden uit de categorie inzaaiplanten nog Rechte rolklaver (*Lotus corniculatus* var. *sativus*),

een kweekvariëteit die habitueel nogal op Moerasrolklaver lijkt. De niet teruggekromde kelktanden maken de determinatie echter makkelijk.

In het natuurontwikkelingssterrein vonden we op natte, nog kale bodem vrij veel Bruin cypergras (*Cyperus fuscus*), één plant Moerasandijvie (*Tephrosia palustris*) en enkele exemplaren Kleine kattenstaart (*Lythrum hysopifolia*). Laatstgenoemde soort was enkele weken eerder voor het eerst in Twente aangetroffen, bij Denekamp (zie artikel in dit nummer). De bekroning van de dag was de vondst even later van een Melkviooltje (*Viola persicifolia*): de tweede vindplaats in Twente, drie kilometer oostelijk van de klassieke groeiplaats in het Mokkelengoor. Overigens ontdekten Jo Schunselaar en Eddy Weeda bij een na-excursie nog een plant en vonden ze ook nog Pilvaren (*Pilularia globulifera*). In totaal werden tijdens de excursie 193 soorten gestreept. Samen met de overige inventarisaties brengt dit de eindstand op 252 soorten.

DEDEMSVAART, 6 september.

Kilometerhok 226-514 was in 1989 al bezocht door Jan Paasman (Balkbrug). Daardoor waren er al 105 soorten bekend.

De excursie leverde 191 soorten op, waarmee de eindstand op 212 soorten kwam.

Het km-hok ligt op de grens van de provincie en van ons FLORON-district met de provincie Drenthe, in het stroomgebied van de Reest. Een aantal soorten bereikt hier zijn zuidgrens in Nederland. Voor ons interessant waren: Smal tandzaad (*Bidens connata*), vooral bekend uit het noorden van ons district, de bastaard van Scherpe en Zwarte zegge (*Carex x elytroides*), Noordse zegge (*Carex aquatilis*), een van de soorten aan de zuidgrens van zijn Nederlandse areaal, Draadzegge (*Carex lasiocarpa*), Groot blaasjeskruid (*Utricularia vulgaris*), en de tweede vindplaats van Wortelloos kroos (*Wolffia arrhiza*) in ons district.

Aan de excursies hebben deelgenomen:

Jacques Bielen, Wytze Boersma, Jos Bruns, Jaap Groot, Gerrit Meutstege, Jan Meutstege, Andries van Renssen, Henk Roelofs, Jo Schunselaar, Peter Spee, Pieter Stolwijk, Piet Vogelzang, Gerrit Welgraven, Otto Zijlstra.
